

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Pagal adresatų sąrašą

2017-10- 03 Nr. 1D- 5206(9)

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ
KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLO**

Š. m. spalio 2 d. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijoje įvyko Lietuvos Respublikos Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos (toliau – VESK) posėdis. Teikiame Jums VESK posėdžio protokolo kopiją (pridedama), prašome susipažinti su priimtais nutarimais ir užtikrinti jų įgyvendinimą.

Primename, kad, vadovaujantis VESK nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. balandžio 21 d. nutarimu Nr. 429 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“, VESK posėdžio protokolų skaitmeninės versijos skelbiamos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos interneto puslapyje www.vpgt.lt.

PRIDEDAMA. 3 lapai.

Vidaus reikalų ministras,
Lietuvos Respublikos Vyriausybės ekstremalių
situacijų komisijos pirmininkas

Eimutis Misiūnas

Loreta Naraškevičienė, tel. (8 5) 271 6896, el. p. loreta.naraskeviciene@vpgt.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS
2017-10-03 RAŠTO NR. 1D-5206 (9)
ADRESATŲ SĄRAŠAS

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija
2. Aplinkos ministerija
3. Energetikos ministerija
4. Finansų ministerija
5. Krašto apsaugos ministerija
6. Kultūros ministerija
7. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
8. Susisiekimo ministerija
9. Sveikatos apsaugos ministerija
10. Švietimo ir mokslo ministerija
11. Teisingumo ministerija
12. Užsienio reikalų ministerija
13. Ūkio ministerija
14. Vidaus reikalų ministerija
15. Žemės ūkio ministerija
16. Lietuvos kariuomenės Jungtinis štabas
17. Policijos departamentas prie VRM
18. Valstybės saugumo departamentas
19. Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie VRM
20. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie VRM

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2017-10-02 Nr. 73-6

Vilnius

Posėdis įvyko 2017 m. spalio 2 d. 15.00–16.00 val. posėdžių salėje Nr. 1, Vidaus reikalų ministerijoje, Šventaragio g. 2, Vilnius.

Posėdžio pirmininkas – Eimutis Misiūnas, vidaus reikalų ministras, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos (toliau – VESK) pirmininkas.

Posėdžio sekretorė – Loreta Naraškevičienė, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – PAGD) Civilinės saugos valdybos Gyventojų apsaugos organizavimo skyriaus vyresnioji specialistė.

POSĖDŽIO DALYVIAI:

VESK nariai:

Eimutis Misiūnas – vidaus reikalų ministras (VESK pirmininkas), Aušra Bilotienė–Motiejūnienė – sveikatos apsaugos viceministrė, Inga Černiuk – Lietuvos Respublikos susisiekiimo ministerijos kanclerė, Jūratė Raguckienė – Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos kanclerė, Mindaugas Gudas – aplinkos viceministras, Raimondas Bakšys – teisingumo viceministras, Ramūnas Burokas – ūkio viceministras, Renatas Požėla – Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos vadas, Saulius Savickis – žemės ūkio viceministras.

Įgalioti asmenys:

Raimondas Bakšys – teisingumo viceministras, Arūnas Paulauskas – Policijos departamento prie VRM Pajėgų valdymo valdybos viršininkas, Daiva Kamarauskienė – Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Biudžeto departamento direktorė, Gediminas Latvys – Lietuvos kariuomenės Jungtinio štabo Civilių ir karių bendradarbiavimo valdybos J9 viršininkas, Laimonas Ubavičius – Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos kancleris, Mindaugas Kanapickas – PAGD direktoriaus pavaduotojas, Tomas Lukoševičius – Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos Tarptautinio bendradarbiavimo ir planavimo skyriaus vedėjas.

Kiti asmenys:

Ernestas Trunovas – PAGD Civilinės saugos valdybos Gyventojų apsaugos organizavimo skyriaus viršininkas, Jonas Sviderskis – Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacijos generalinis direktorius, Klaidas Kuchalskis – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Viešojo saugumo ir migracijos politikos departamento direktorius, Rimas Ožalinskas – PAGD Civilinės saugos valdybos Civilinės saugos planavimo ir koordinavimo skyriaus vyriausiasis specialistas, Vida Augulienė – Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus pavaduotoja, Virginija Žoštautienė – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Veiklos administravimo ir turto valdymo departamento direktorė, Ramūnas Darulis – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo departamento vyriausiasis patarėjas, Edmundas Jonuška – Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos Ekonomikos departamento Investicijų skyriaus vyriausiasis specialistas, Aurimas Laucius – Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Grėsmių valdymo ir krizių prevencijos biuro patarėjas, Dalius Labanauskas – Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Komunikacijos departamento Asmenų aptarnavimo skyriaus patarėjas, Stasys Beniušis – Valstybės saugumo departamentas.

POSĖDŽIO DARBOTVARKĖ:

Savivaldybių paskelbta ekstremalioji situacija dėl augalų žūties (meteorologinių reiškinių padaryta žala žemės ūkio sektoriui).

Pranešėjai: PAGD Civilinės saugos valdybos Gyventojų apsaugos organizavimo skyriaus viršininkas Ernestas Trunovas ir žemės ūkio viceministras Saulius Savickis.

VESK pirmininkas E. Misiūnas pasveikino posėdžio dalyvius ir pristatė posėdžio tikslą – dėl meteorologinio reiškinių (stiprios ir ilgai trunkančios liūtys) aptarti susidariusią situaciją žemės ūkio sektoriuje, kuomet jau 13 savivaldybių yra pasiskelbusios ekstremaliąją situaciją, ir nuspręsti dėl siūlymo teikimo Lietuvos Respublikos Vyriausybei (toliau – LRV) skelbti valstybės lygio ekstremaliąją situaciją. Žodis suteiktas pranešėjams.

1. SVARSTYTA:

Padėtis žemės ūkio sektoriuje ir ekstremaliųjų situacijų valdymas.

Pranešėjas Ernestas Trunovas susirinkusiems trumpai paaiškino ir pristatė ekstremaliųjų situacijų (toliau – ES) valdymo aspektus: nacionalinės rizikos analizės metu nustatytus galimus pavojus, nuoseklų ir sistemingą rengimąsi jiems suvaldyti, ES lygius ir jų skelbimo tvarką ir sąlygas, ES valdymo organizavimą savivaldybės ir valstybės lygiu. Pranešėjas taip pat priminė ES skelbimo tikslą ir esmę bei trumpai pristatė susidariusią situaciją žemės ūkio sektoriuje, dėl kurios šiuo metu 13 savivaldybių yra pasiskelbusios ES, o dvi – ekstremalųjį įvykį. E. Trunovas atkreipė dėmesį, kad, pagal savivaldybių pateiktus duomenis, trūksta faktinės informacijos apie atliekamus ar numatomus gelbėjimo ar neatidėliotinus darbus, taip pat atskirų savivaldybių informacijos dėl situacijos atitikimo ES skelbimo sąlygoms. E. Trunovas paaiškino, kad ES padariniams išplitus daugiau nei trijose savivaldybėse atsiranda teisinis pagrindas svarstyti klausimą dėl valstybės lygio ES. Kartu svarstyti, kokių valstybės lygio ES valdymo veiksmų reikėtų imtis paskelbus valstybės lygio ES, ar yra poreikis valstybės lygiu sutelkti pajėgas ir išteklius. Pranešėjas pristatė dvi galimas sprendimo alternatyvas: 1. Nesiūlyti LRV skelbti valstybės lygio ES, rekomenduoti savivaldybėms paramos už žalą klausimus spręsti teisės aktų nustatyta tvarka; 2. Siūlyti LRV skelbti valstybės lygio ES atitinkamose savivaldybėse, operacijų vadovu paskirti Žemės ūkio ministrą/įgaliotą atstovą, ES valdymo veiksmus koordinuoti per Žemės ūkio ministerijos (toliau – ŽŪM) ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą.

E. Misiūnas padėkojo pranešėjui, pažymėdamas, kad VESK nariai dėl galimo sprendimo apsispręs, išklausę abu pristatymus ir diskusijas, todėl kreipėsi į ŽŪM atstovą, kad jis pristatytų savo pranešimą.

2. SVARSTYTA:

Meteorologinių reiškinių padaryta žala žemės ūkio sektoriui.

Žemės ūkio viceministras Saulius Savickis pristatė susidariusią situaciją žemės ūkio sektoriuje, pabrėždamas, kad tokios situacijos šalyje nebuvo apie 40 metų. S. Savickis taip pat paminėjo savivaldybes, kurios pasiskelbė ES ir, kurios fiksavo ekstremalųjį įvykį. Pranešėjas akcentavo, kad nors savivaldybės, skelbdamos ES, vadovavosi ne tais pačiais ekstremaliojo įvykio kriterijais ir ES skelbimo tvarkos sąlygomis, tačiau pasekmės žemės ūkio sektoriuje visose savivaldybėse vienodos – užtvindytos teritorijos ir žuvęs derlius. Apsemti ar neįvažiuojami plotai sudaro virš 140 tūkst. ha, pagal preliminarinius, iš 26 savivaldybių gautus duomenis, nuostoliai gali siekti virš 40 mln. eurų. S. Savickis taip pat supažindino su draudimo galimybėmis ūkininkams, pabrėždamas, kad, nors ir yra galimybė apdrausti pasėlius nuo krušos, liūtys, iššalimo bei stichinės sausros, tačiau draudikai nekompensuoja žalų, kilusių dėl nepalankių oro sąlygų, kuomet negalima nuimti derliaus, taip pat žalų dėl laukų užtvindymo, vandens susikaupimo ant sklypo dirvos paviršiaus arba augalų, ar jų dalių puvinio susidarymo, net jeigu tai yra liūtys pasekmė. Todėl, esant dabartinei situacijai, žemdirbiai nėra apdrausti nuo derliaus nuostolių, patirtų dėl stovinčio vandens. Pranešėjas taip pat pristatė dabartinius ir būsimus Žemės ūkio ministerijos veiksmus susidariusiai situacijai gerinti: kreiptasi į Nacionalinę mokėjimo agentūrą prie Žemės ūkio ministerijos bei grūdų supirkėjus, su kuriais buvo sudarytos išankstinės grūdų pardavimo sutartys, prašant supratingumo ir, esant galimybei, žemdirbių prisiimtų išipareigojimų vykdymo atidėjimo; organizuotas pasitarimas su savivaldybių, Prekybos, pramonės ir amatų rūmų, NMA, VšĮ Ekoagros, PAGD atstovais aptarti susidariusią situaciją ir veiksmus jai stabilizuoti ir gerinti. Taip pat žemės ūkio veiklos subjektai yra informuoti apie tokių nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes patvirtinančių pažymų išdavimo tvarką, taip pat bus parengti teisės aktų projektai Rizikų valdymo

fondo steigimui. S. Savickis atkreipė dėmesį, kad artimiausiu metu bus kreiptasi į Europos Komisiją su prašymu skirti paramą patirtiems nuostoliams kompensuoti. Oficialiai į Europos Komisiją su panašiu prašymu kreipsis ir Latvija. Estija ir Suomija vis dar analizuoja padėtį šalyje. Š. m. spalio 9 d. žemės ūkio ministras Europos Sąjungos žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos metu Liuksemburge pristatys situaciją Lietuvoje. Todėl valstybės lygio ES paskelbimas, Lietuvai derantis su Briuseliu, ženkliai palengvintų ir paspartintų nuostolių kompensavimo procesus.

Atsižvelgiant į visą tai, S. Savickis pasiūlė skelbti valstybės lygio ES visoje šalyje, įpareigoti savivaldybes identifikuoti ūkininkų patirtus nuostolius dėl žuvusių pasėlių, Finansų ministerijai – įvertinti galimybes skirti valstybės biudžeto lėšas nuostolių kompensavimui, peržiūrėti tam tikrus teisės aktus ir, prireikus, inicijuoti jų tikslinimą.

E. Misiūnas padėkojo už pristatymą ir kreipėsi į komisijos narius dėl klausimų ir nuomonių pateikimo. Kilusių diskusijų metu buvo dar sykį priminta, kad teisinės prielaidos yra skelbti valstybės lygio ES, taip pat buvo sukonkretintas valstybės lygio ES skelbimo tikslas ir pasekmės, pažymėta, kad būtų šaukiamas valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centras. Dar kartą pabrėžta, kad valstybės lygio ES paskelbimas palengvintų Lietuvai prašant Europos Komisijos skirti paramą nuostoliams kompensuoti.

Komisijos pirmininkas padėkojo už išsakytas ir nuomones ir, jei jau visi apsisprendė, pasiūlė balsuoti dėl valstybės lygio ES paskelbimo.

Vienbalsiai nubalsuota ir bendru sutarimu pritarta valstybės lygio ES paskelbimui.

NUTARTA:

1. Pritarti siūlymui skelbti valstybės lygio ES ir siūlyti LRV skelbti valstybės lygio ES.
2. Siūlyti Ministrui Pirmininkui valstybės operacijų vadovu paskirti žemės ūkio atstovą.
3. Žemės ūkio ministerijai pavesti:
 - 1) parengti ir pateikti LRV ir Ministro Pirmininko potvarkio projektus dėl valstybės lygio ES paskelbimo ir valstybės operacijų vadovo paskyrimo;
 - 2) Valstybės lygio veiksmus koordinuoti per Žemės ūkio ministerijos ES operacijų centrą.

Vidaus reikalų ministras,
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
ekstremaliųjų situacijų komisijos pirmininkas

Eimutis Misiūnas

Posėdžio sekretorė

Loreta Naraškevičienė